МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Татарстан
Муниципальное казенное учреждение «Управление образования» ИКМО "Лениногорский муниципальный район" Республики Татарстан Татарстан
МБОУ "Урдалинская ООШ" МО ЛМР РТ

РАССМОТРЕНО	Согасовано	УТВЕРЖДЕНО
Руководитель ШМО	ЗДУВР	Директор школы
Миндиярова Х.М.	_____Минахметова Э.Х.	____Зайнутдинова Г.Р.
Протокол№1	Протокол №1	Приказ № 126
от «28» августа 2023 г.	от «28» августа 2023 г.	от «29» августа 2023 г.

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ
СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП
Сертификат: 04E08C0036B0CD9347EEE17A7786F762
Владелец: Зайнутдинова Гульфия Рафаэловна
Действителен с 05.07.2023 до 05.10.2024

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «ЛИТЕРАТУРНОЕ ЧТЕНИЕ НА РОДНОМ (ТАТАРСКОМ) ЯЗЫКЕ» ДЛЯ 1–4 КЛАССОВ

для обучающихся 1-4 классов

1-4 сыйныфларда «Туган (татар) телдәге әдәбият» фәнен федераль белем бирү программаларына нигезләнеп укыту буенча методик тәкъдимнәр

Әдәби уку. 1 сыйныф: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Д.М. Абдуллина, Г.Н. Мөхәрләмова. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 127 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/1snf/

Әдәби уку. 2 сыйныф. Ике кисәктә. Беренче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Д.М. Абдуллина, Г.Н. Мөхәрләмова. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 96 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/2snf/part1/

Әдәби уку. 2 сыйныф. Ике кисәктә. Икенче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Д.М. Абдуллина, Г.Н. Мөхәрләмова. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 144 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/2snf/part2/

Әдәби уку. 3 сыйныф. Ике кисәктә. Беренче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Г.Н. Мөхәрләмова, Д.М. Абдуллина. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 100 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/3snf/part1/

Әдәби уку. 3 сыйныф. Ике кисәктә. Икенче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Г.Н. Мөхәрләмова, Д.М. Абдуллина. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 112 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/3snf/part2/

Әдәби уку. 4 сыйныф. Ике кисәктә. Беренче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Г.Н. Мөхәрләмова, Д.М. Абдуллина. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 76 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/4snf/part1/

Әдәби уку. 4 сыйныф. Ике кисәктә. Икенче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Г.Н. Мөхәрләмова, Д.М. Абдуллина. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 116 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/4snf/part2/

Аңлатма язуы

Башлангыч белем бирү системасында «Туган телдәге (татар телендә) әдәби уку» предметының үз урыны бар. Бу аның «Әлифба» китабыннан соң укучыны яңа этапка алып чыгуы белән генә бәйле түгел. Федераль дәүләт белем бирү стандартлары таләбеннән чыгып караганда, «Туган телдәге (татар телендә) әдәби уку» предметының максатлары һәм бурычлары элеккеге «Уку» предметыныкыннан шактый аерыла. Ул уку тизлеген арттыру, аңлап уку, укыганның эчтәлеген сөйләү, план төзү, әсәрне өлешләргә бүлү, эчтәлеккә кагылышлы сорауларга җавап бирү кебек төп эшләр белән беррәттән, әсәрне сәнгатьнең бер төре буларак кабул итәргә өйрәтә. Бу – баланың укыганны хисләр дәрәҗәсендә кабул итүенә ирешү. Шуның белән ул аның рухын тәрбияли, шәхес буларак камилләштерә, фикерләргә, чагыштыру-анализлау ярдәмендә нәтиҗәләр ясарга, тормышчан ситуацияләрдә аларны куллана белергә өйрәтә.

«Туган телдә (татар телендә) әдәби уку» курсы укучыларның милли мәдәният белән кызыксынуын формалаштыра, милли мохиткә алып керә, татар әдәбияты һәм сәнгатеннән кирәкле мәгълүмат эзләү, табу мөмкинлекләренә өйрәтә.

«Туган телдә (татар телендә) әдәби уку» предметыннан Федераль эш программаларына жанр һәм тематик яктан бай, эстетик һәм әхлакый кыйммәте югары, укучыны кызыксындыра алырлык татар балалар әдәбияты һәм татар фольклорының иң яхшы үрнәкләре сайлап алынды. Әдәби материал татар халкының этномәдәни мирасын чагылдырырлык тематик бүлекләр кысаларында укучыларның яшь үзенчәлекләренә тәңгәл китереп тәкъдим ителә. Программада әхлакый камиллек, аңлы җаваплылык, патриотик хисләр, туган якка, Туган илгә мәхәббәт тәрбияләүгә, укучының үз милли тәңгәллеген аңлы кабул итүенә ныклы игътибар бирелә.

«Туган телдә (татар телендә) әдәби уку» предметының төп максаты татар мәдәниятенең мөһим өлеше булган туган (татар) телдәге әдәбиятка сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү, укучыларның мәдәни мираска, үз халкының гореф-гадәтләренә тартылуын тәэмин итү, киләчәктә куелган уку бурычыннан чыгып, шулай ук үзләре кызыксынган өлкәгә караган китапларны китапханәләрдән мөстәкыйль рәвештә сайлап ала алырлык грамоталы укучы формалаштыру.

Максатларны тормышка ашыру түбәндәге бурычларны хәл итә:

укуга һәм китапка карата кызыксыну тәрбияләү, укучының тормышны күзаллавын формалаштыру;

укучыларның аралашу (коммуникатив) сәләтен булдыру;
укучыларның туган (татар) телендә телдән һәм язма диалогик, монологик сөйләмен үстерү;
кычкырып һәм эчтән (үз-үзеңә) уку техникасын булдыру һәм камилләштерү, текстны төшенү (кабул итү һәм аңлау) алымнарын үстерү, эшчәнлекнең универсаль төрләренә – күзәтүгә, чагыштырма анализга өйрәтү;
әдәби анализ элементларын куллану аша укучыларны сүз сәнгатенә, туган телдәге әдәбиятка якынайту, аерым әдәби-теоретик төшенчәләр белән таныштыру;
укучыларның әхлакый һәм эстетик хисләрен формалаштыру, әсәрләрнең рухи асылын аңларга өйрәтү;
туган (татар) телендә иҗади эшчәнлек сәләтләрен үстерү.

Алда күрсәтелгән дәреслекләрнең һәр темасы өйрәнелә торган әсәр белән бәйләп бирелә. Теманы өйрәнүнең башыннан ахырына кадәр укучылар белән белемнәрне дәреслек персонаж-геройлары үзләштерә. Әлеге әдәби геройлар укучылар белән өйрәнелә торган темага һәм куелган уку мәсьәләсенә бәйле сөйләшү алып баралар. Персонажлар белән әңгәмә теманың башында һәм ахырында бирелә. Әлеге әңгәмәләр һәм төрле коммуникатив юнәлешле биремнәр укучыларның телдән һәм язма сөйләмнәрен үстерүгә хезмәт итәләр. Мондый диалоглар укучыларның күңелләрен күтәрә, дәрес башында куелган уку мәсьәләсен төшенергә булыша, теге яки бу әдәби әсәрне өйрәнүгә мотивлаштыра.

Дәреслек ике төрле мәктәпне (татар һәм рус), ягъни ике дәрәҗәдә укуны (предметның база өлешен өйрәнүчеләр һәм тирәнтен өйрәнүчеләрне), димәк, бер-берсеннән бик нык аерылып торган укучыларга белем бирүне күздә тота. Дәреслектә төрле дәрәҗәдә өйрәнелә торган материаллар аерып бирелә. Предметны тирәтен өйрәнүчеләр өчен генә булган өлешләр дәреслек битләрендә төс һәм график сурәт (яшел пунктирлар) ярдәмендә билгеләнә. Сорау-биремнәр дә ике дәрәҗәгә аерып бирелә. Дәреслектәге биремнәр, аеруча база өлешендәгеләре, укучыга авырлык тудырырлык түгел. Тирәнтен өйрәнүчеләр өчен булган өстәмә материаллар, сорау-биремнәр укучыларның иҗади мөмкинлекләрен, билгеле бер әдәби-теоретик төшенчәләрне аңлауларын күздә тота.

Әдәби тексттан соң укучыларга сүзлекчә тәкъдим ителә. Биредә текстта очраган таныш булмаган сүз, аның татар телендәге синонимы (синоним булмаган очракта урыны буш калдырылган) һәм рус теленә тәрҗемәсе бирелә. Бу – телне төрле дәрәҗәдә белгән укучыларга әдәби текстны кабул итү һәм аңлауны берникадәр җиңеләйтәчәк. Дәреслектә үзләштерү өчен, әдәби-теоретик төшенчәләр дә тәкъдим ителә. Аларның саны күп түгел. Ятлау өчен бер уку елына 3 – 4 әсәр бирелә. Предметны тирәнтен өйрәнү өлешендә аларның саны чагыштырмача күбрәк.

Үткән материалны кабатлау төрле формада оештырыла. Ул традицион сорау-биремнәргә җавап бирү рәвешен дә, укылган әсәрләр буенча квест-уен, кроссвордлар чишү, дидактик характердагы төрле әдәби уеннар рәвешен дә ала. Табышмаклар, ребуслар аерым теманы өйрәнгән вакытта да тәкъдим ителә. Бу – укучыларга эмоциональ яктан тәэсир ясый, дәрескә куелган уку мәсьәләсен аңларга ярдәм итә, яңа әдәби материалны өйрәнүне мотивлаштыра.

Китапханәләрнең әдәбият белән тиешле күләмдә тәэмин ителмәвен, аерым әсәрләрне Интернет чыганакларда табып булмавын исәпкә алып, дәрестән тыш уку өчен билгеләнгән әсәрләр дә дәреслектә кертелде.

«Әдәби уку» дәреслеге белән «Туган тел (татар теле)» дәреслеге бер-берсен тулыландырып бара. Бу эш темаларда да, компетенциядә дә чагылыш таба. Балалар ияләшеп өлгергән персонажлар ике дәреслектә дә очрый.

Төп материал белән беррәттән дәреслекнең электрон вариантында һәр дәрестә куллану өчен өстәмә заманча материаллар урын алды: рәсемнәр, интерактив форматтагы эш төрләре, биремнәр һ.б. Алар балаларның кызыксыну даирәләрен, яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып эшләнде. Шулай ук биредә аерым текстларның аудиоязмалары урын алган. Текст белән эшләгәндә аларны тыңлатып була.

ТЕМАТИК ПЛАНЛАШТЫРУ

1 класс – 16 + 18 сәгать (татар телендә белем бирү мәктәпләренә)

№	Тема	Эчтәлек	Сәг. Са ны	Дата		Укучылар эшчәнлегенең төрләре
				план	факт	
Грамотага өйрәтү – 16 сәг.						
1	Сөйләм үстерү Әлифба	Бәйләнешле сөйләм һәм җөмлә. «Өч кыз», «Куян	1			Әңгәмә: дәреслек, шартлы билгеләр белән танышу. Текстны аңлап уку.

	гача чор	кызы» әкиятләре.				Әсәрнең гомуми эчтәлеген аңлау. Уку диалогы: укылган текстның эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирү. Күзәтү: иллюстрацияләр карау. Әсәр героен характерлау: аның эшгамәлләрен бәяләү. Терәк сүзләр буенча әсәрнең эчтәлеген сөйләү. Парлап эшләү: үрнәк буенча диалог төзү.
2		Сүз. Иҗек . Калын һәм нечкә сузык авазлар.	1			
3	Сүз һәм җөмлә. Уку Әлифба чоры	Сүз һәм аның лексик мәгънәсе. [а], [ә] авазлары. А,а; Ә,ә хәрефләре.Сүздәге авазларның санын һәм эзлеклелеген билгеләү. [ы] , [и] авазлары. И,и ; Ы,ы хәрефләре.	1			
4		Хәреф һәм аваз турында төшенчә. [ү] , [у] авазлары. Ү,ү ; У,у хәрефләре. Калын һәм нечкә сузыкларны аеру, аларны хәрефләр белән белдерү. [о], [ө], [э], авазлары. О,о ; Ө,ө ;Э,э(е) хәрефләре.	1			
5		Иҗек. Иҗек калыплары. Иҗекләп уку күнекмәләрен формалаштыру (сузык аваз хәрефләренә карап, сүзләрне калын һәм нечкә итеп уку). [н], [л] авазлары һәм Н, н, Л, л хәрефләре. Сүзләрне иҗекләргә бүлү, сүз басымын билгеләү. Басымлы һәм басымсыз сузыкларны аеру. [м], [р] авазлары һәм М, м; Р, р хәрефләре.	1			
6		Сүз һәм җөмләне аеру. Сүзләрне, сүзтезмәләрне, җөмләләрне һәм кыска текстларны аңлап уку. [й], [ң] авазлары һәм Й, й; ң хәрефләре.	1			Әңгәмә: дәреслек, шартлы билгеләр белән танышу. Текстны аңлап уку. Әсәрнең гомуми эчтәлеген аңлау. Уку диалогы: укылган текстның эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирү. Күзәтү: иллюстрацияләр карау. Әсәр героен характерлау: аның эшгамәлләрен бәяләү.
7		Калын һәм нечкә әйтелешле сүзләрдә	1			

ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

		сузык авазларның роле. [йа], [йә] авазлары һәм Я, я хәрефләре.				Терәк сүзләр буенча әсәрнең эчтәлеген сөйләү. Парлап эшләү: үрнәк буенча диалог төзү.
8		[йу], [йү],[йы], [йэ] авазлары һәм Ю, ю, Е, е хәрефләре, аларның кулланылышы	1			
9		Сюжетлы рәсемнәр, үзеңнең уеннарың, күзәтүләрең буенча хикәяләү характерындагы зур булмаган текстлар төзү. [д], [т] авазлары һәм Д, д, Т,т хәрефләре.	1			
10		Әдәби әйтелеш нормаларын саклап, иҗекләрне һәм сүзләрне тиешле тизлек белән уку. [з], [с] авазлары һәм З, з, С, с хәрефләре.	1			
11		Бер яки берничә авазы белән аерыла торган сүзләрне чагыштыру. [г], [к] авазлары һәм Г, г, К,к хәрефләре. Г.Тукай “Туган тел”. Укыганда орфоэпия нормаларын төгәл саклау, дөрес тавыш төсмерләре белән укырга өйрәтү. [в], [w], [ф] авазлары һәм В, в, Ф, ф хәрефләре. [б], [п] авазлары һәм Б, б, П, п хәрефләре.	1			
12		Татар халкының хайваннар турындагы экиятләрендә төп герой, аның характеры. Зур булмаган текстны һәм шигырьләрнең эчтәлеген аңлап, сәнгатьле итеп уку . [ж], [ш] авазлары һәм Ж, ж, Ш, ш	1			

		хәрефләре.				
13		Тиз һәм йөгерек уку. [ж], [ч] авазлары һәм Җ, җ, Ч, ч хәрефләре. [х], [һ] авазлары һәм Х, х, Һ, һ хәрефләре.	1			
14		Р.Миңнуллин шигырьләре. Гади җөмлә ахырындагы тыныш билгеләренә игътибар итеп, тиңдәш кисәкләрне, эндәш сүзләрне тиешле интонация һәм пауза белән уку. [йо], [щ], [ц] авазлары һәм Ё,ё, Щ, щ, Ц, ц хәрефләре.	1			
15		Укылган текстның эчтәлеген аңлау. [къ], [гъ] авазлары һәм ь, ъ хәрефләре.Үткәннәрне ныгыту	1			
16		Алфавит. Алфавиттагы хәрефләрнең исемен дөрес әйтү, аларның урнашу тәртибен белү	1			
1	Өйрәтәләр мәктәплердә... (8 сәг)	Әйдәгез, танышабыз! (Җ. Дәрзаман. «Тискәре хәрефләр»)	1			Әңгәмә: дәреслек, шартлы билгеләр белән танышу. Текстны аңлап уку. Әсәрнең гомуми эчтәлеген аңлау. Уку диалогы: укылган текстның эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирү. Күзәтү: иллюстрацияләр карау. Әсәр героен характерлау: аның эшгамәлләрен бәяләү. Терәк сүзләр буенча әсәрнең эчтәлеген сөйләү. Парлап эшләү: үрнәк буенча диалог төзү. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле яттан сөйләү. Күнегү: дәфтәрдә язма күнегүләрне эшләү
		Мәктәптә беренче көн (М. Мәһдиев. «Мәктәптә беренче көн»)	1			
		Өйрәтәләр мәктәпләрдә (М. Җәлил. «Беренче дәрес»)	1			
		Иң татлы тел – туган тел (Ш. Маннур. «Яхшы бел»)	1			
		Туган җир якын, туган тел якын (Х. Туфан. «Казан»)	1			
		Рәсем дәресендә (Б. Рәхмәт.	1			

		«Рәсемнәр ясыйбыз», Н. Мадьяров. «Салават күпере»)				
		Якты йөзле укытучым (В. Голявкин. «Парта астында»)	1			
		Мәктәп – белем йорты (кабатлау)	1			
2	Минем гаилә (5 сәг)	Безнең гаиләбез (Г. Тукай. «Безнең гаилә», Н. Мадьяров. «Булышабыз»)	1			Текстны аңлап уку. Уку диалогы: укылган текстның эчтәлегенә караган сорауларга җавап бирү, җавапларны тексттан мисаллар белән раслау. Әдәби әсәрнең текстын характерлау: укылган текстның темасын һәм төп фикерен билгеләү, вакыйгаларны дөрес тәртиптә урнаштыру. Әдәби геройны характерлау. Парлап эшләү: үрнәккә карап диалог төзү. Сөйләү: хикәяләү характерындагы хикәя төзү. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле итеп яттан сөйләү. Күнегү: дәфтәрдә язма күнегүләрне эшләү. Сыйныфтан тыш уку: тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлау
		Әниемнең әнисе әбием була миңа (Ш. Галиев. «Дәү әнигә күчтәнәч», А. Алиш. «Әбиләрдә кунакта»)	1			
		Барысын да яратам (Р. Вәлиев. «Барысын да яратам», Г. Әдһәм. «Кызыл муенса»)	1			
		Исемең матур кемнәр куйган (Ж. Дәрзаман. «Исем таптым»)	1			
		Өй әдәпләре (кабатлау)	1			
3	Татар халык иҗаты Сана мышлар, эндәш ләр (2 сәг)	Кояш чык, болыт кач! (эндәшләр) (Ф. Садриев. «Яңгыр, яу, яу, яу!»)	1			Тыңлау: сүзнең аваз һәм мәгънәви ягын, тыңлаган сөйләмне аңлау. Уку диалогы: сорауларга телдән җавап бирү. Сүзлек эше: сүзләрнең мәгънәләрен аңлату, аңлатмалы сүзлеккә мөрәҗәгать итү. Фольклорның кече жанрларын аеру. Әдәби әсәр тексты өстендә эш: тексттагы образлылыкны аңлау. Иҗади эш: үрнәккә карап санамышлар, эндәшләр иҗат итү
		Карга әйтә: «кар-карр!» (санамышлар) (Н. Арсланов. «Яз»)	1			
4	Таби гать яме (3 сәг)	Мин урамны күзәтәм (И.Туктар. «Җем-җем!.. Чвик...!», «Серле тартма»)	1			Текстны аңлап уку. Уку диалогы: укылган текстның эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирү. Сөйләү: үрнәккә карап тәкъдим ителгән темага телдән сөйләү. Текст белән эш: геройның хис-кичерешләрен сурәтләү чараларын билгеләү, әдәби чараларның текстта урынын табу һәм мәгънәсен аңлау.
		Ямьле җәй җитә-ә-ә! (Ш. Галиев. «Тәмле җәй», Ф. Зариф. «Татлы җәй»)	1			

		Нәрсәләр белдек?	1			Күнегү: дәфтәрдә язма күнегүләрне эшләү. Проект эшләү: хәрефләр турында китапчык төзү. Сыйныфтан тыш уку: тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлау

2 класс – 34 сәгать (татар телендә белем бирү мәктәпләренә)

№ п/п	Тема урока	Количество часов			Дата изучения	Виды, формы контроля
		всего	контрольные работы	практические работы		
1.	Б. Рахмет. «Сара мәктәпкә бара»(«Сара идет в школу»).Р. Миннуллин. «Исәнме, мәктәп»(«Здравствуй, школа»).	1	0	0	.	Устный опрос;
2.	Р. Валиева. «Көз» («Осень»).М. Джалиль. «Көз җитте» («Наступила осень»).	1	0	0	.	Устный опрос;
3.	Г. Хасанов. «Көзге бакча» («Осенний сад»). Л. Лерон.«Яфрак бәйрәме» («Праздник листьев»).	1	0	0	2	Устный опрос;
4.	Ф. Яруллин. «Көзге табын» («Осенние яства»). Г. Хасанов.«Алтын көз урманга керде» («В лесу золотая осень»). И. Туктар. «Урман букеты» («Лесной	1	0	0	.	Устный опрос;
5.	К. Тахау. «Көзге урман» («Осенний лес»). Внеклассное чтение: М. Хасанов. «Сара мәктәпкә бара» («Сара идет в школу»).	1	0	0		Устный опрос;
6.	Татар халык авыз иҗаты. Мәкаль- әйтемнәр.	1	0	0		Устный опрос;
7.	Табышмаклар (Татарское устное народное творчество Пословицы и поговорки. Загадки)	1	0	0		Устный опрос;
8.	Л. Лерон. «И ямьле дә соң бу дөнья» («Как прекрасен этот мир»). Н. Даули. «Бала болыт»(«Дитя облако»).	1	0	0		Устный опрос;

9.	Р. Гаташ. «Зәңгәр ил – балачак иле» («Голубая страна – страна детства»). Ф. Садриев. «Карлар җыры» («Снежная песня»).	1	0	0		Устный опрос;

10.	Г. Тукай. «Эш беткәч уйнарга ярый» («Закончил дело – гуляй смело»). Н. Сайяр. «Кунак ашы – кара каршы» («Дар дара ждет»).	1	0	0		Устный опрос;
11.	Дж. Тарджеманов. «Чирик». Внеклассное чтение: Э. Шарифуллина «Алтын балык»(«Золотая рыбка»).	1	0	0		Устный опрос;
12.	А. Алиш. «Январь». Г. Афзал.«Беренче кар» («Первый снег»). Ф. Яруллин. «Кыш	1	0	0		Устный опрос;
13.	Б. Рахмет. «Кыш һәм кеше»(«Зима и человек»). А. Кари.«Кошлар туйдырам» («Птичек кормлю»). Ш. Биккул. «Урман читендә» («На опушке	1	0	0		Устный опрос;
14.	С. Урайский. «Чыршы янында»(«Вокруг елки»).Р. Курбан. «Оекбаш» («Носочки»).А. Хасан.«Кыш бабай бүләк өләшә»	1	0	0		Устный опрос;
15.	А. Еники. «Кышкы урман» («Зимний лес»). К. Ушинский. «Дүрт теләк» («Четыре желания»). Внеклассное чтение: Н. Каримова. «Кое чыпчыгы»(«Воробей из	1	0	0		Устный опрос;
16.	Г. Тукай. «Туган тел» («Родной язык»). Х. Туфан. «Син өйрәттең миңа» («Ты научил меня»).	1	0	0		Устный опрос;
17.	Э. Мукминова. «Туган телем»(«Мой родной язык»). А. Рашит. «Кояшлы ил» («Солнечная	1	0	0		Устный опрос;
18.	Г. Баширов. «Безнең Татарстан»(«Наш Татарстан»). Л. Лерон.«Татар баласы» («Татарин»). Р. Файзуллин. «Синеке – илнеке»(«Твое –	1	0	0		Устный опрос;

19.	З. Туфайлова. «Туган ил»(«Родина»). Э. Мукминова.«Татарстан».	1	0	0		Устный опрос;
20.	Г. Мурат. «Татар космонавты»(«Татарский космонавт»). А. Синагул. «Татарстан	1	0	0		Устный опрос;
21.	А. Бикчантаева. «Март аенда»(«В марте месяце»). Г. Баширов. «Язгы авазлар» («Весенние	1	0	0		Устный опрос;
22.	Н. Мадьяров. «Кар астыннан чыкты яз» («Весна выглянула из-под снега»). Ф. Карим. «Яз җитә» («Весна наступает»).	1	0	0		Устный опрос;
23.	Ф. Яруллин. «Композитор чыпчыклар» («Воробьи композиторы»). З. Нури. «Кошларга бүләк» («Птичкам подарок»).	1	0	0		Устный опрос;
24.	Р. Миннуллин. «Яз керде өебезгә» («Весна пришла к нам в дом»).Повторение	1	0	0		Устный опрос;
25.	Ф. Яруллин. «Язгы тантана»(«Весеннее торжество»). Э. Мукминова.	1	0	0		Устный опрос;
26.	Р. Миннуллин. «Малайлар сөйләшә» («Мальчишки разговаривают»). Ш. Галиев.«Онытылган...»	1	0	0		Устный опрос;
27.	З. Гумерова. «Кайда булсын – кесәмдә» («Как где? В кармане»). Р. Валиев. «Бу класска ни булган?» («Что случилось с этим классом?»).	1	0	0		Устный опрос;
28.	Л. Каминский. «Чего только не случилось!» («Ниләр генә булмады!»).Повторение пройденной темы	1	0	0		Устный опрос;

29.	М. Магдеев. «Чисталык өчен көрәш» («Борьба за чистоту»). А. Ахметгалиева. «Әби, Илнур һәм шигырь...»	1	0	0		Устный опрос;
30.	Р. Валиева. «Исәнме, җәй» («Здравствуй, лето»). Б. Рахмет. «Иң күңелле чак» («Самое веселое время»).	1	0	0		Устный опрос;
31.	Ш. Камал. «Җәйге иртә» («Летнее утро»). Б. Рахимова. «Шук болытлар, Батыр җил, Якты кояш» («Озорные облака, смелый ветер, яркое солнце»).	1	0	0		Устный опрос;
32.	Л. Лерон. «Безне җәй көтә»(«Ждет нас лето»). Р. Хисматуллин. «Июль аланы»(«Июльская поляна»).	1	0	0		Устный опрос;
33.	Г. Мурат. «Тылсымлы тел»(«Волшебный язык»). Внеклассное чтение: В. Нуриев.«Җәйге кар» («Летний	1	0	0		Устный опрос;
34.	Повторение пройденного материала.Выстовка книг.	1	0	0		Устный опрос;
ОБЩЕЕ КОЛИЧЕСТВО ЧАСОВ ПО ПРОГРАММЕ		34	0	0		

Тематическое планирование уку 3 класс

Тематические блоки, темы	Номер и тема урока	Кол-во час.	Дата		Примечание
			план	факт	
Китап – белем чишмәсе (Книга – кладезь знаний) (5ч.)	1. Китап – белем чишмәсе. Произведения, отражающие ценность книги, роль чтения в жизни человека и значимость книги в становлении личности. Дж. Тарджеманов. «Якын дус» («Близкий друг»). Китап укуның кеше тормышында роле. И. Гази. «Китап»	1			
	2. Китап укуның кеше тормышында роле. Р. Валиева. «Укый беләм» . ответы на вопросы по содержанию прочитанного произведения. М. Гафури. «Китап һәм балалар»	1			

	3. ответы на вопросы по содержанию прочитанного произведения. Г. Баширов. «Китап җене кагылган малай» Составление вопросов к прочитанному произведению В. Нуриев. «Китап»	1	20.09		
	.4 характеристика героя произведения, определение средств изображения и выражения чувств героя. З. Туфайлова. «Безнең китапханәдә» характеристика героя произведения, определение средств изображения и выражения чувств героя. Р. Гиззатуллин. «Кечкенә Ринат»	1			
	. 5самостоятельное определение темы и главной мысли прочитанного произведения. Х. Халиков. «Китап докторы" . Внеклассное чтение: Х. Шабанов. «Кадерлә син китапны»	1			
Халык авыз иҗаты. Әкиятләр (Устное народное творчество. Сказки)(5 ч.)	1Произведения народного творчества: сказки. Виды сказок, сказочные персонажи. Победа добра над злом. Татарская народная сказка: «Гөлчәчәк»	1			
	2Выделение главного в содержании текста, определение образной системы текста "Шүрәле"	1			
	3нахождение в тексте портретных характеристик персонажей "Ике ялкау".установка взаимосвязи между характером героя и его поступками. Казахская народная сказка «Юмарт дөя»	1			
	4Русская народная сказка «Гуси-лебеди» («Казлар- аккошлар»).	1			
	.5 Нугайская народная сказка «Карт һәм су анасы» («Старик и водяная»). Татарская народная сказка «Бүре, кәҗә һәм кәбестә» («Волк, коза и капуста»). Үткәннәрне кабатлау. Повторение пройденной темы	**1**			
Әкиятләр илендә(В стране сказок)(5 ч.)	1Авторские сказки, их отличие от народных сказок. (Автор әкиятләре, аларның халык әкиятеннән аермасы) Г. Тукай. «Су анасы» («Водяная»).	1			
	2Ф. Яруллин. «Хәтерсез күке» («Забывчивая кукушка»). Р. Хафизова. «Мактанчык чәйнек» («Хвастливыйчайник»). И. Иксанова. «Сәгать дигән серле ил» («Волшебная страна часов»).	1 1			
	3А. Алиш. «Сертотмас үрдәк» («Болтливая утка»). Әсәрнең эчтшлеге белән танышу Рольләргә бүлеп уку	1			

ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

	4Р. Миннуллин. «Туп тибәргә яратучы малай турында кечкенә әкият» («Маленькая сказка о мальчике, который любил гонять мяч»). Кечкенә әкиятләр язу	1			
	5И. Давлетшин. «Алпамыш шәһәргә килде»(«Алпамыш приехал в город»). Повторение пройденной темы	1			
Безнең нәни дуслары быз (Наши маленьки е друзья) (7 ч.)	1Кеше һәм табигать мөнәсәбәтләрен ачучы әсәрләр. (Произведения, раскрывающие отношения человека и природы.) Җәнлекләр һәм кошлар образы. (Образы зверей и птиц.) «Кем нәрсә ярата» әкияте. («Кому что нравится»). **Л. Лерон. «Хыялый Акбай» («Акбай-мечтатель»).**	1			
	2Й. Миннуллина. «Этем югалды бүген» («Потерялся сегодня мой щенок»). Р. Мингалим. «Дөньяда бер эт бар иде» («Жил насвете щенок»).	1			
	3Р. Миннуллин. «Акбайга» («Акбаю»). Р. Батулла. «Чикыл белән Мырый» («Чикыл иМырый»).	1			
	4Н. Каштанов. «Йөнтәс песи» («Пушистый котенок»). А. Бикчантаева. «Сөйкемсез песи» («Некрасивая кошка»). Г. Баширов. «Песинең ял көне» («Выходной длякошки»).	1			
	5М. Джалиль. «Карак песи» («Вороватый котенок»). Л. Амирханова. «Минем нәни дусларым» («Мои маленькие друзья»).	1			
	6Басня «Ике күрше» («Два соседа»). Ф. Садриев. «Сары чәчкәләр» («Желтые цветочки»).	1			
	7Внеклассное чтение: Н. Гиматдинова. «Сертотмас кәҗә» («Болтливаякоза»). Повторение пройденной темы	1			
Изге сүз (Волшебн ое слово) (6ч.)	1 Әхлакый төшенчәләрнең мәгънәсен ачкан әсәрләр. М. Галлямова. «Дуслар» («Друзья»). Д. Гайнетдинова. «Изге сүз» («Святое слово»).	1			
	2И. Туктар. «Рәхмәт һәркемгә рәхәт» («Доброе слово каждому приятно»). Ф. Яруллин. «Хикмәтле сүз» («Волшебное слово»).	1			
	3Х. Халиков. «Якты сүз» («Светлое слово»). Р. Курбан. «Хәерле иртә» («Доброе утро»).	1			
	4Л. Лерон «Тишек хәтер» («Дырявая память»). А. Ахмет. «Минеке, тимә!» («Не трогай, мое!»).	1			

Документ создан в электронной форме. № РП литературное чтение на родном (татарском) языке от 12.04.2024. Исполнитель
Страница 14 из 20. Страница создана: 12.04.2024 12:30
ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

	5 Р. Гиззатуллин. «Кеше әйбере» («Чужая вещь»). Р. Файзуллин. «Ничек яхшы булырга?» («Как стать хорошим?»).	**1**			
	6 Внеклассное чтение: А. Алиш. «Утлы йомырка» («Огненное яичко»). Үткәннәрне кабатлау	1			
Сәламәт яшибез, спорт белән шөгыльләнәбез (Спортом занимаемся – здорово живем) (6ч.)	1Сәламәт яшәү рәвеше, физкультура һәм спорт турында әсәрләр (Произведения о здоровом образе жизни,физкультуре и спорте.) Х. Халиков. «Хәрәкәттә – бәрәкәт» («В движении– сила»). Г. Юнусова. «Зарядкага бас» («На зарядкустановись»).	1			
	2 Дж. Дарзаман. «Бар да җитез» («Все мы ловкие»).Г. Мурат. «Физкультура». И. Туктар. «Авыраяк» («Копуша»).	1			
	3 Р. Миннуллин. «Күңелле тәнәфес» («Веселаяперемена»). Ш. Галиев. «Витаминлы хәрефләр» («Витаминные буквы»).	1			
	4 В. Мунасыпов. «Шифалы табиблар» («Полезныедоктора»). С. Ахметзянова. «Үрнәк алыйк» («Берем пример»).	1			
	5 Г. Гильманов. «Универсиада». Й. Шарапова. «Татарстан – спорт иле» («Татарстан – страна спорта»).	1			
	6Сыйныфтан тыш уку. Ф. Яруллин. «Озын куллы кыз» («Девочка сдлинными руками»). Үткәннәрне кабатлау.	1			
Итого	34ч.				

4 класс – 34 сәгать (татар телендә белем бирү мәктәпләренә)

№	Тема	Эчтәлек	Сәг. саны	дата		Укучылар эшчәнлегенең төп төрләре
				план	факт	
1	Матурлык минем белән (6 сәгать)	Көмеш кыңгырау мәктәпкә чакыра (Р. Вәлиев. «Яшә, көмеш кыңгырау», Ф. Садриев. «Могҗизалы дөнья»)	1			Эчтән уку. Әдәби текст белән эш: мөстәкыйль рәвештә укылган әсәрнең темасын һәм төп фикерен билгеләү, әсәргә карата куелган сорауларны аңлау, әдәби герой турында үз фикереңне дәлилләү, бу фикерне әсәрдән өзекләр белән раслау, текстны мәгънәви өлешләргә бүлү, план төзү һәм аны текст эчтәлеген сөйләгәндә куллану.
		Зәңгәр күк, алтын кояш (В. Хәйруллина. «Хозурлык һәм горурлык»)	1			
		Кошлар да китеп барды	1			

		(Р. Миңнуллин. «Атказанган сандугач»)				Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле итеп яттан сөйләү. Тикшерү эше: тест биремнәрен үтәү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу
		Җирдә безгә ни кирәк? (Ш. Галиев. «Җирдә миңа ни кирәк?»)	1			
		Хыял диңгезендә (Г. Мөхәммәтшин. «Хыял»)	1			
		Матурлык минем белән (кабатлау)	1			
2	Татар халык иҗаты. Мәзәкләр (2 сәгать)	Мәзәк сөйлим, тыңлагыз	1			Уку диалогы: халык иҗаты текстлары эчтәлегенә караган сорауларга җавап бирү, халык иҗаты әсәрләренең аермасын күрә белү. Фольклор тексты белән эш: текстның төп фикерен билгеләү, әсәр геройлары турында фикер әйтү, бәя бирү. Төрле чыганаклар белән мөстәкыйль эшләү. Әдәби әсәрне интерпретацияләү: рольләргә бүлеп уку. Иҗади эш: үрнәк нигезендә мәзәкләр иҗат итү. Бирелгән темага проект эше эшләү
		Мәзәкләр ничек туа?	1			
3	Дуслык (7 сәгать)	Минем дусларым (Б. Рәхмәт. «Минем дусларым»)	1			Кычкырып уку: текстны сәнгатьле итеп уку. Әдәби әсәрне интерпретацияләү: рольләргә бүлеп уку. Уку диалогы: әсәр эчтәлегенә караган сорауларга җавап бирү, текстка карата сораулар, шулай ук проблемалы сораулар да, төзү. Әдәби текст белән эш: укылган әсәрнең төп фикерен билгеләү, әсәр геройларын характерлап бирү, аларның эш-гамәлләрен бәяләү, вакыйгалар эзлеклелеген күрсәтү. Мөстәкыйль рәвештә үз сүзләре белән план төзү. План нигезендә текстның (текстның бер өлешенең) эчтәлеген сөйләү. Иҗади эш: фикерләүгә корылган текст булдыру, сочинение язу
		Кадерле бүләк (Д. Аппакова. «Шыгырдавыклы башмаклар»)	1			
		Шатлык та, кайгы да уртак (Д. Аппакова. «Шыгырдавыклы башмаклар»)	1			
		Дусларың гына булсын (Р. Миңгалим. «Дусларың гына булсын»)	1			
		Яңа дус таптым (Х. Халиков. «Яңа дус таптым»)	1			
		Дуслар-ахирәтләр (Н. Сладков. «Дуслар-ахирәтләр»)	1			
		Дуслык белән көчле без (кабатлау)	1			

4	Табигать китабы (8 сәгать)	Без утырткан урман үсә (З. Туфайлова. «Без утырткан урман», Р. Хафизова. «Күңел күзе»)	1			Кычкырып уку: текстны сәнгатьле итеп уку. Уку диалогы: текстның исеме, рәсемнәр һәм ачкыч сүзләр ярдәмендә текстның эчтәлеген фаразлау. Әдәби текст белән эш: әсәр геройларына, аларның эш-гамәлләренә бәя бирү, геройның хис-кичерешләрен белдерә торган тел-сурәтләү чараларын күрсәтү. План нигезендә текстның эчтәлеген сөйләү. Иҗади эш: хикәяләү характерындагы текстка тасвирлама һәм фикер йөртү юнәлешендәге элементлар өстәү, хикәя сюжетының алда мөмкин булган үстерелешен (вакыйгалар хәрәкәтен) фаразлау. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле итеп яттан сөйләү. Тикшерү эше: тест биремнәрен үтәү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу
		Тукран малае Шуктуган (Җ. Тәрҗеманов. «Тукран малае Шуктуган»)	1			
		Шуктуган сабак алды (Җ. Тәрҗеманов. «Тукран малае Шуктуган»)	1			
		Ялгышу түгел, ялгышыңны танымау начар (Җ. Тәрҗеманов. «Тукран малае Шуктуган»)	1			
		Агачлар да авырый (З. Әхмәров. «Агачлар да авырый»)	1			
		Яхшылык кире кайта (Ә. Баян. «Яхшылык кире кайта»)	1			
		Шәфкатьле бала (Ш. Галиев. «Курыкма, тимим», Ф. Яруллин. «Серле көндәлек»)	1			
		Табигать китабы (кабатлау)	1			
5	Күңелле бәйрәмнәр (6 сәгать)	Бәйрәм бүген (Н. Гайсин. «Бүген бәйрәм», Җ. Дәрзаман. «Солдат булдым»)	1			Текстны сәнгатьле итеп кычкырып уку. Уку диалогы: әсәр эчтәлегенә караган сорауларга җавап бирү. Әдәби текст белән эш: мөстәкыйль рәвештә әсәрнең төп фикерен билгеләү, әсәр геройларына, аларның эш-гамәлләренә бәя бирү, геройның хис-кичерешләрен белдерә торган тел-сурәтләү чараларын күрсәтү, әдәби әсәрдән сәнгатьлелек чараларын табу. План нигезендә текстны сөйләп бирү. Телдән диалог һәм монолог рәвешендә фикерләр әйтү. Сәнгатьле уку: шигырьне
		Әниләр бәйрәме (С. Сөләйманова. «Әниләр бәйрәме»)	1			
		Кояш көлә – Нәүрүз килә (Р. Хафизова. «Нәүрүз килә»)	1			
		Сабан туе, хезмәт туе, шатлык һәм бәхет туе (Р. Зәйдулла. «Сабантуй аланында», Э. Шәрифуллина. «Сабантуй»)	1			

		Әйлән-бәйлән уйныйбыз (Р. Миңнуллин. «Әйлән-бәйлән»)	1			сәнгатьле итеп яттан сөйләү. Проект эше эшләү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу
		Күңелле бәйрәмнәр (кабатлау)	1			
6	Җиңү бәйрәме (5 сәгать)	Май килә (Р. Миңнуллин. «Май килә»)	1			Текстны сәнгатьле итеп кычкырып уку. Уку диалогы: әсәр эчтәлегенә караган сорауларга җавап бирү. Әдәби текст белән эш: мөстәкыйль рәвештә әсәрнең төп фикерен билгеләү, әсәр геройларына, аларның эш-гамәлләренә бәя бирү, геройның хис-кичерешләрен белдерә торган тел-сурәтләү чараларын күрсәтү, сәнгатьлелек чараларының әдәби әсәрдәге вазифасын һәм әһәмиятен аңлату. Укылган әсәрнең бер кисәгенә, эпизодына сүз белән сурәт тудыру. Балалар өчен булган вакытлы матбугат – бер-ике журнал рубрикалары белән танышу. Тикшерү эше: тест биремнәрен үтәү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу
		Афәт килгән илгә (Р. Корбан. «Җиңү бәйрәме»)	1			
		Алтын хәрефләр белән язылган исемнәр (М. Маликова. «Һәйкәл янында», В. Хәйруллина. «Билгесез солдат»)	1			
		Сугыш турында сөйләшә картлар (Р. Харис. «Сугыш турында сөйләшә картлар», Ф. Садриев. «Бабай сугышта булган»)	1			
		Җиңү бәйрәме (кабатлау)	1			

Лист согласования к документу № РП литературное чтение на родном (татарском) языке от 12.04.2024
Инициатор согласования: Зайнутдинова Г.Р. Директор школы
Согласование инициировано: 12.04.2024 12:30

Лист согласования Тип согласования: **последовательное**

N°	ФИО	Срок согласования	Результат согласования	Замечания
1	Зайнутдинова Г.Р.		Подписано 12.04.2024 - 12:31	-